

Вяра

13.02 по еретическия, †31 януари по църковния календар - Свети безсребреници и чудотворци Кир и Йоан и света мъченица Атанасия с трите и дъщери: Теоктиста, Теодотия и Евдоксия. Св. Никита, епископ Новгородски

Страдание на светите безсребреници и чудотворци Кир и Йоан и на света мъченица Атанасия и трите дъщери:

Теоктиста, Теодотия и Евдоксия

Светият Божий угодник Кир се родил и получил възпитанието си в Египетската страна, в основания от Александър Македонски град Александрия. По своите познания той бил прочут лекар и изцелявал телесните болести напълно безплатно, а с боговдъхновените си слова и с примера на добродетелния си живот лекувал душевните недъзи на хората. Посещавайки болните, той им предлагал не съветите на Гален или на Хипократ, а наставленията на светите апостоли и пророци за това, как да се съхранят от греховни недъзи, които са причина за телесните болести. Душевните болести са по-тежки недъзи в сравнение с всички болести на тялото; когато душата страда много от грехове, често се случва и тялото да заболее от лоша болест, допусната от Бога

като наказание за греховете. Като поучавал така болните, а също и като им проповядвал Божественото учение, свети Кир довел много езичници до познание на Истинния Бог и ги направил християни, като излекувал със своето изкуство и душите, и телата им.

В това време царувал нечестивият цар Диоклетиан, който повдигнал гонение срещу християните. Свети Кир бил обвинен пред началника на града в това, че е християнин и че наставлява мнозина в християнската вяра. Началникът наредил веднага да го задържат. Като узнал за това, свети Кир избягал от града, напуснал Египет и отишъл в Арабия. Той сторил това не поради страх от мъчения или от смърт за Христа, но следвайки Христовите слова: “кога ви пъдят от един град, бягайте в друг”, от желание да продължи помощта си към ближните, а отчасти, желяейки да се подготви по-добре за страданията за своя Господ в монашеско звание. Поради това, щом пристигнал в Арабия, той приел монашеския ангелски образ. Самото му пристигане в Арабия станало по особен Божий промисъл, за да може и там да доведе мнозина при Христа, да ги избави от греховното служение на идолите и да ги настави в пътя на спасението. Той оставил там и лекарското си изкуство, понеже получил от Бога дара на чудотворството и вече не с лекарства и треви, а с молитви и със слово изцерявал всякакви болести. Чрез тези негови чудотворства се прославяло името Христово и голямо множество идолопоклонници, като оставили заблудите си, се обърнали към Христа, Истинния Бог.

По това време в Едеса живеел свети Иоан - благочестив християнин, който имал почетно воинско звание. Когато започнало Диоклетиановото гонение срещу християните той оставил воинското си звание и славата на този свят, отечеството, дома, роднините и богатството си, като счел всичко това за суета, и отишъл в Йерусалим, където, след като

минало известно време, чул за свети Кир и за извършваните от него чудеса, славата за които се разпространявала навсякъде. Той бил обзет от силно желание да види свети Кир и да заживее заедно с този велик Божий угодник. За тази цел Йоан се отправил първо към Александрия, но като не го намерил там, усърдно разпитал къде е. След това, като узнал, че живее в Арабия, Йоан се отправил натам и като го намерил, се привързал към него с цялата си душа и станал както очевиден на чудесата му, така и усърден подражател на добродетелния му живот.

По същото това време била хваната, за да бъде изтезавана заради Христа, една боголюбива жена, на име Атанасия, с трите дъщери: Теоктиста, Теодотия и Евдоксия, и била отведена в град Каноп, където живеел езическият жрец Касиан, а градоначалник бил Сириан. Като чули за това, светите Кир и Йоан започнали да се опасяват да не би младите девизи да отпаднат от Христа, от страх пред заплахите за мъчения, и поради съблазън от лъстиви обещания, още повече, че те били твърде млади: най-голямата - Теоктиста, била на петнадесет години, втората - Теодотия - на тринадесет, а най-малката - Евдоксия - на единадесет. Свети Кир се съмнявал и в твърдостта на майка им Атанасия, опасявайки се да не би тя заради дъщерите си - за да не ги подлагат на тежки мъчения и за да не гледа безпощадно проливаната им кръв, да склони към езическото нечестие; защото е известно, как майките, подчинявайки се на естественото си чувство, страдат със сърдечна болка за децата си. Затова той се отправил към този град, за да утвърди девойките и майка им в изповядването на Христовата вяра и да ги подготви за безстрашно и мъжествено понасяне на мъченията. Свети Кир бил последван и от свети Йоан, и двамата заедно се отправили към град Каноп. Като се явили при Атанасия и дъщерите ѝ, намиращи се в затвора, те с обширни боговдъхновени слова ги утвърдили в любовта към

Господа Иисуса Христа и ги убедили ревностно да предадат душите си за Него. Веднага било донесено за това на градоначалника Сириан. Един от езичниците дошъл при него и му казал:

- В нашия град са се появили някакви непознати хора: единият е в монашески дрехи, а другият - във воински. Те убеждават задържаните девиси да не се покланят на нашите богове, а да останат в нечестивата си вяра, тоест да не се подчинят на царските заповеди. Убеждават ги да почитат само някой си Иисус и на Него да въздават Божествени почести, като пренебрегнат смъртта.

Като чул за това, Сириан се изпълнил с ярост и заповядал веднага да заловят двамата мъже и да ги доведат при него. Светите Кир и Иоан били незабавно задържани и представени пред нечестивия съдия за разпит. Той ги попитал:

- Наистина ли вие, окаяни врагове на нашите богове, се опитвате да съблазните девиците и с всякакви хитрости да увеличите броя на християните, за да унижите нашия цар? Ако досега сте били безумни, то поне сега оставете вашата лъжлива вяра, изпълнена с всякакво магьосничество, и се постарайте да умилостивите боговете с молитви и жертви, така че не само да се избавите от приготвените за вас мъчения, но и да се удостоите с почести от нас. А ако не направите това, ще познаете яростта и неумолимия гняв не само на Сириан или на Диоклетиан, но и на самите богове, които хулите, ще познаете боговете, макар че те са най-милосърдните отмъстители за своето безчестене.

На това светите Кир и Иоан отговорили:

- Ние нямаме обичай да говорим много. Твърдо знай, че никога не ще пожелаем празните ви почести, нито пък ще се отречем от Христа, дори и да ни се наложи да пострадаме за

Него.

Тогава Сириан се възпламенил от още по-голям гняв, заскърцал със зъби и казал:

- Вие, нечестивци, би трябвало да бъдете благодарни на съдията за човеколюбието. Ако имате поне малко разум, откажете се от заблудата си, за да се избавите от страшно наказание. Но тъй като не виждам във вас нищо друго, освен гордост, непокорство и суетно високоумие, то няма защо да хабим много думи; трябва по-скоро да се заемем за работа. Тогава вие ще получите желаната от вас награда и ще се покорите на царската заповед, макар и против волята си.

Като казал това, той наредил да доведат девиците и майка им и пред тях започнал да измъчва по различни начини светите мъченици Кир и Йоан: бил ги с бичове, счупил костите им с дебели тояги, опалвал ги със свещи, а обгорените места поливал с оцет и посипвал със сол, след което ги обтривал с острите ръбове на власеница, а нозете им обливал с врящ катран. Като употребил срещу тях всички изобретени от яростта средства за мъчение, той не пропуснал нито едно от тях, за да им отмъсти за смелостта и да сломи мъжеството им, и за да уплаши младите девици и майка им, наблюдаващи лютите мъчения. Но богомерзкият мъчител не постигнал успех в нищо: нито разколебал мъжеството на светите страдалци, нито уплашил девиците и майка им. Тогава той наредил да развържат светиите и започнал да мъчи света Атанасия и дъщерите. След дълги мъчения той се изпълнил с голям срам, тъй като немощният женски пол по нищо не се отличавал в мъжественото понасяне на страданията от непоколебимите и непреклонни духом свети мъже - Кир и Йоан. Те имали същата вяра и любов към Христа, претърпели за Него същите мъки, проявили, с Божията помощ, същото мъжество. Те страдали сякаш в чужди тела, без да обръщат ни най-малко внимание на

мъките. Устремявали взор към своя възлюбен Жених, Христос Бог, който гледал страданията на невестите Си от висотата на Своята слава и им подавал помощта Си. Мъчителят наредил да отвържат светите мъченички от оръдията за мъчения и ги осъдил на посичане с меч. Те тръгнали на смърт с радост, сякаш отивали на венчавка. Честните глави на блажената майка Атанасия и на трите благословени дъщери: Теоктиста, Теодотия и Евдоксия, били отсечени с меч.

След посичането им светите Кир и Иоан отново били подложени на разпит. Мъчителят се обърнал към тях с дълга реч, уж че проявявал грижа за здравето им, показвал им дарове, после им обещал нови мъчения и накрая ги заплашил със смърт. Когато видял, че напразно си губи времето, произнесъл следното окончателно решение:

“Кир, последовател на Галилейския Учител, и Иоан, негов единоведец, които презряха царската заповед и отказаха да принесат жертви на великите богове, съгласно царския закон, заповядваме да бъдат обезглавени.”

Като хванали мъчениците, воините им отсекли главите на същото място, където светите девиси и майка им положили душите си за своя Господ. Това станало в 31-ия ден на януари. Тайни християни взели телата им и ги погребали с почит в отделни гробове в църквата “Свети апостол и евангелист Марк”: в единия гроб - светите мъченици Кир и Иоан, а в другия - света Атанасия и дъщерите . След много години, при царуването на благочестивия цар Теодосий Младши, свети патриарх Кирил Александрийски, по Божия заповед чрез ангел, пренесъл мощите на светите мъченици Кир и Иоан в едно селище, наричано Манутин, за да прогонят оттам множество бесове, за слава на Христа, нашия Бог, прославян с Отца и Светия Дух во веки. Амин.

Тропарь бессребреников мучеников Кира и Иоанна

глас 5

Чудеса святых Твоих мученик/ стену небориму нам дароваый, Христе Боже,/ тех молитвами советы языков разори,/ Церковь Святуу укрепил, // яко Един Благ и Человеколюбец.

Ин тропарь бессребреников мучеников Кира и Иоанна

глас 5

Троицная благодать всельшися в честная сердца ваша,/ преблаженнии Кире и Иоанне,/ на духи нечистью страшни прогонителие явистеся. И не точию явленным, но и тайным/ недугом врачеве бысте,/ темже, дерзновение имуще к Человеколюбцу Богу,/ непрестанною молитвою душевныя наша страсти исцелите.

Ин тропарь бессребреников мучеников Кира и Иоанна

глас 5

Святии славнии Кире и Иоанне,/ безсребреницы, мученицы и чудотворцы,/ милосердием своим, яко стеною неборимою, нас оградите от всех бед/ и от врагов видимых и невидимых сохраните/ непрестанною вашею молитвою ко Господу.

Ин тропарь мучеников бессребреников и чудотворцев Кира и Иоанна

глас 5

Премудрии вселенней врачеве,/ Кире и Иоанне,/ от Бога

приясте власть целити недуги душевныя,/ вкупе же и телесныя,/ и ныне молитесь/ сохранить град и люди от одержащих зол/ и спасти молитвами вашими души наша.

Кондак бессребреников мучеников Кира и Иоанна

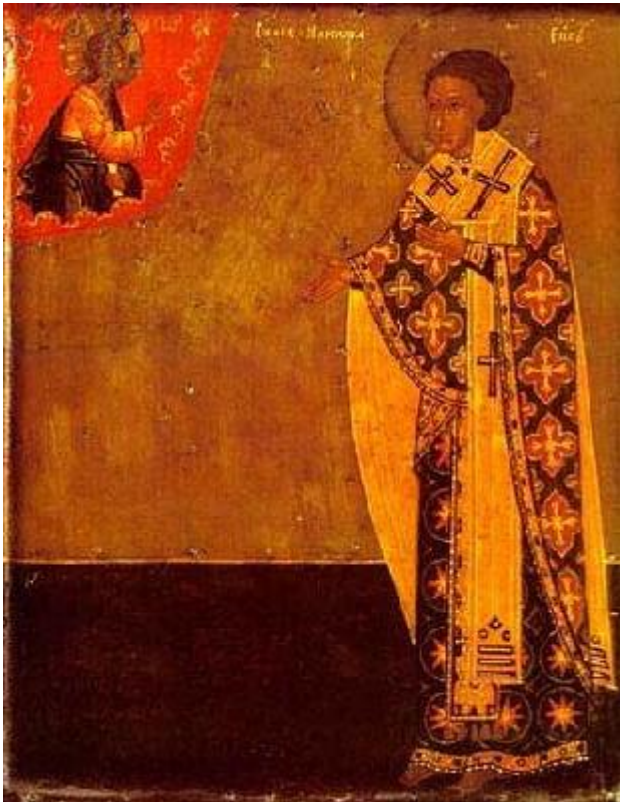
глас 3

От Божественныя благодати дар чудес приемши, святии,/ чудодействуете непрестанно,/ вся наша страсти рукодейством секуще невидимым,/ Кире богомудре со Иоанном славным:// вы бо Божественнии врачеве есте.

Ин кондак мучеников бессребреников и чудотворцев Кира и Иоанна

глас 6

Великое врачевство вселенней,/ супряжение Христово возлюбленное,/ светильники сияющия, зарю исцелений,/ воспоем, вернии, велегласно,/ внутрь церкви им вопиюще:/ Кире и Иоанне,/ податели чудесем, врачеве недужным,/ освящаете вся страны.

Житие на свети Никита, епископ Новгородски

По-голяма почит от другите заслужават тези храбри воители, които имат обичай да се сражават с врага не в общия строй, а самостоятелно се устремяват срещу него. И макар че Господ много пъти допуска те да паднат временно, за да не се превъзнасят, Той никога не ги оставя докрай без благодатната Си помощ, но ги възстановява и ги прави непобедими. Един от тези храбри Христови воители е блаженият Никита, придобил широка известност след преподобни Исаакий затворник. За него достохвалният Поликарп, по думите на свети Симон, съобщава следното:

Когато игумен бил преподобни Никон, един брат от светия Печерски манастир, на име Никита, започнал да моли игумена да го благослови да се подвизава в самота и да се уедини в затвор.

- Сине мой! При твоята младост не ще имаш полза да седиш бездейно. Много по-добре ще бъде, ако останеш с братята и работейки заедно с тях, не ще изгубиш наградата си. Ти сам видя как нашият брат Исаакий пещерник беше съблазнен в

затвора от бесовете и би погинал, ако не беше го спасила великата благодат Божия по молитвите на преподобните наши отци Антоний и Теодосий.

На това Никита отговорил:

- Отче мой, никога не ще се съблазня от някакво изкушение. Имам намерение твърдо да противостоя на бесовските изкушения и ще моля Човеколюбеца Бог да ми дарува дар на чудотворство, както някога на Исаакий затворник, който и досега върши много чудеса.

Тогава игуменът му казал още по-настойчиво:

- Желанието ти надвишава силите ти. Пази се, сине мой, да не паднеш, заради превъзнасянето си. Повелявам ти да служиш на братята и за послушанието си ще бъдеш увенчан от Бога.

Но Никита не искал да послуша наставленията на игумена. Той не можел да победи в себе си силната ревност към затворнически живот. Затова, към което се стремял, това и направил: затворил се в пещера, здраво заградил входа ѝ и пребивавал в молитва сам, без да излиза никъде. При все това, само след няколко дни, той не избегнал козните на дявола: по време на молитвеното пение той чул глас, който се молел заедно с него и усетил неизказано благоухание. Като се съблазнил от това, той размишлявал в себе си така: ако това не беше ангел, той не би се молил заедно с мен и тук нямаше да има благоухание на Светия Дух.

Той започнал още по-прилежно да се моли, казвайки:

- Господи, яви ми се осезателно (чувствено), за да Те видя.

На това последвал глас:

- Няма да ти се явя, защото си млад; може да се възгордееш

и да паднеш.

Затворникът продължавал да моли през сълзи:

- Господи, никога няма да се съблазня. Игуменът ме е научил да не обръщам внимание на бесовските изкушения, но аз ще изпълня всичко, което ми заповядаш.

Тогава душегубният змей, като получил власт над него, казал:

- Човек, облечен в плът, е невъзможно да ме види. Затова ти изпращам един мой ангел, за да пребивава с теб, а ти изпълнявай неговата воля.

Веднага след това пред него се явил един бяс в образ на ангел. Никита паднал на земята и му се поклонил като на ангел. Бесът му казал:

- Отсега нататък вече не се моли, а чети книги. По този начин ти ще беседваш с Бога и ще даваш полезни наставления на идващите при теб, а аз винаги ще моля Твореца на всички за твоето спасение.

Затворникът повярвал на тези думи и изпаднал в прелест, вече не се молел, но започнал ревностно да чете книги. При това той виждал беса постоянно да се моли и се радвал, мислейки, че ангел се моли за него. А с идващите той беседвал много въз основа на Свещеното Писание за полза на душата; почнал дори да пророкува. Славата му се разпространила навсякъде и всички се удивлявали на изпълнението на предсказанията му. Веднъж изпратил да предадат на княз Изяслав следното известие: "Днес е убит княз Глеб Святославич; изпрати незабавно сина си Святополк на княжеския престол в Новгород." Както казал, тъй и станало. Действително след няколко дни дошло известие, че княз Глеб е убит. От този момент още повече започнали да говорят, че

затворникът е пророк, и князете, и болярите напълно му вярвали. А в действителност бесът не знае бъдещето, но това, което сам е направил, ако например е подучил зли хора да убият или да откраднат, го възвестява. По същия начин, когато при затворника идвали хора, търсещи при него слово на утеха, бесът, считан от него за ангел, му съобщавал всичко, което се е случило с тях. Никита пророкувал и всичко, казано от него, се сбъдвало.

При това никой не можел да се сравнява с Никита в познаването на книгите на Ветхия Завет. Той ги знаел наизуст. Знаел книгата Битие, Изход, Левит, Числа, Съдии, Царства, всички пророчества по ред. И изобщо, той познавал много добре всички ветхозаветни книги, а светото Евангелие и Апостола, дадени ни по Божия благодат за наше спасение и за утвърждаването ни в доброто, той не само никога не искал да чете, но дори не искал и да ги види, нито пък да чуе за тях; и с никого не искал да беседва за Новия Завет. Оттук станало ясно за всички, че той е съблазнен от дявола. Отегчени от това, при прелъстения дошли следните преподобни отци: игуменът Никон, Иоан, който станал игумен след него, Пимен постник, Исаия, който впоследствие станал Ростовски епископ, Матей прозорливец, Исаакий затворник, Агапит лекар, Григорий чудотворец, Николай, който станал Тмутаракански епископ, Нестор летописец, Григорий съставител на канони, Теоктист, който станал Черниговски епископ, и Онисифор прозорливец. Всичките те, прославени с добродетели, като дошли, възнесли молитви към Бога за Никита и прогонили беса от него, така че Никита вече не го видял. След това, като го извели от пещерата, те го помолили да им каже нещо от Ветхия Завет. А той започнал да се кълне, че никога дори не е и чел тези книги, които до неотдавна знаел наизуст. При това, сега той не знаел нито дума от тях. Сега едва могли да го научат на четмо и писмо. Като дошъл постепенно на себе си по молитвите на

преподобните отци, той изповядал греха си и горчиво се разкаял за него. След това си наложил особено въздържание и подвизи, започнал да води строг и смирен живот и надминал другите в добродетелите. Човеколюбивият Господ, като видял тези подвизи на блажения Никита, като не отхвърлил и предишните му добродетели, в които той се упражнявал от дните на младостта си, приел истинското му покаяние и както някога, приемайки покаянието на свети Петър, който три пъти се отрекъл от Него, му казал: “паси овците Ми”, така и сега Той дал на блажения Никита подобно знамение за приемането на покаянието му. Заради преголямата му любов, проявена в спазването на заповедите, Господ го направил пастир на Своето словесно стадо, като го възкачил на Новгородския епископски престол. Там Господ, за да увери пасомите му и за да ги убеди напълно, че е простил на светеца случилата се с него съблазън, прославил добродетелния му живот с дар на чудотворство. Така, веднъж, по време на бездъждие, светецът се помолил на Бога и от небето завалял дъжд. Друг път с молитвите си угасил пожар в града. Извършил и много други чудеса. След като управлявал добре словесното си паство, на 30 януари 1108 година той преминал при Господа във вечния живот. Епископ бил тринайсет години. Бил погребан с почит в страничния олтар на голямата църква, посветена на светите богоотци Йоаким и Анна. Тялото на блажения Никита останало скрито в гроба в продължение на четиристотин и петдесет години, а след това, в 1558 година, през царуването на благочестивия цар Иоан Василиевич, samodържец на цяла Русия, при митрополит Макарий и при Новгородския архиепископ Теодосий, мощите на светителя Никита били намерени цели и напълно невредими. До днес те подават много изцеления на идващите с вяра при тях. Слава на нашия Бог сега и винаги, и във вечни векове. Амин.

Тропарь святителя Никиты, затворника Печерского, еп.

Новгородского

глас 4

Насладився, богомудре, воздержания/ и желание плоти
твоя обуздав,/ на престоле святительства сел еси, / и яко
звезда многосветлая, просвещающая верных сердца / зарями чудес
твоих, отче наш, святителю Никито, / и ныне моли Христа
Бога, / да спасет души наша.

Ин тропарь святителя Никиты, затворника Печерского, еп.
Новгородского

глас 2

Небеснаго пространства желая,/ от юности в тесне месте
затворился еси,/ в немже прельщен быв от врага,/ паки
смирением и послушанием/ победил еси прелестника крепце,
Никито,/ и ныне, предстоя Христови,/ моли спастися всем нам.

Кондак святителя Никиты, затворника Печерского, еп.
Новгородского

глас 6

Архиерейства саном почтвися/ и чисте Чистейшему
предстоя,/ прилежно моление за люди твоя приносил еси,/ яко
и дождь молитвою свел еси,/ овогда же и града запаления
угасил еси. И ныне, святителю Никито,/ моли Христа Бога/
спасти люди твоя молящияся,/ да вси вопием ти:/ радуйся,
святителю отче предивный.

Ин кондак святителя Никиты, затворника Печерского, еп.
Новгородского

глас 1

Победив вражия лести добле и светло добротедельми
просияв, святительства одеждою облеклся еси, преславне

Никито, в немже светом жития твоего и чудесы сияя паче солнца, многих просветив, привел еси Христови, Егоже моли о нас, поющих тя.

**В памет на
светите
мъченици
Викторин,
Виктор,
Никифор,
Клавдий, Диодор,
Серапион и**

Папий

Тези свети мъченици пострадали за вярата Христова при Деций. Светите Викторин, Виктор и Никифор били сложени в един голям каменен хаван и счукани с каменно чукало. Свети Клавдий загинал, след като му отсекли ръцете и нозете. Свети Диодор бил изгорен с огън; на свети Серапион му отсекли главата. Свети Папий бил хвърлен в морето.

В памет на света мъченица Трифена

Света мъченица Трифена произхождала от град Кизик. Тя била дъщеря на християни; баща бил придворният съветник Анастасий, а майка се казвала Сократия. Светицата доброволно се предала на страдание. Като изобличила всенародно идолската заблуда и безумно почитащите идоли като богове, тя ги убеждавала да се отрекат от суетното поклонение и да се обърнат към истинския Бог. За това управителят Кесарий наредил да я хвърлят в разпалена пещ, но светата мъченица излязла оттам невредима. После била окачена на високо дърво и била хвърлена от високо върху остри гвоздеи, след което била дадена за храна на зверовете, но те не я докоснали. Накрая един разсвирепял се вол я разкъсал с рогата си. Запазило се е предание, че там, където изтекла кръвта, бликнал воден извор, от който мнозина получавали помощ и изцеление.

ЧЕТИ-МИНУТИТЕ НА Св. ДИМИТРИЙ РОСТОВСКИ

† ВИЖТЕ ОЩЕ

Отстъплението от вярата наречено "нов стил"

ЗА СЪКРАЩАВАНЕТО НА ЛИТУРГИИТЕ, ТАЙНСТВОТА И ТРЕБИТЕ В НОВОСТИЛНАТА ЦЪРКВА

ЗА ПРЕМАХВАНЕТО НА ОГЛАШЕНИЕТО

ЗАЩО БОГ НИ ИЗОСТАВИ

ЗА КОРЕНА НА ЗЛОТО, ЗА НАЧАЛОТО НА
ОТСТЪПЛЕНИЕТО НА РОДНАТА НИ „ЦЪРКВА“, ЗА
БЪЛГАРСКАТА СХИЗМА

Театърът на антихриста

ИСТИНАТА ЗА НАШИЯ НАРОД

Християнството на българите и техните владетели

ИДЕЯТА "ПРАВОСЛАВНИ БУДИТЕЛИ"

Православна ли е демокрацията

Народе, народе...

Защо се премахва вероучението

За старостилния икуменизъм

КОЙ СТОИ ЗАД ОТСТЪПЛЕНИЕТО

ДИСЕКЦИЯ НА ЧОВЕКООМРАЗТА

ПАСТИРСКО ОКРЪЖНО ПОСЛАНИЕ ПРОТИВ
МАСОНСТВОТО

Против юдомасонството

Изповедание на вярата

КЪДЕ СЕ Е СЪХРАНИЛО ПРАВОСЛАВИЕТО

